

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid
T.a.v. de heer drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Den Haag : 10 april 2020
Ons kenmerk : S.A.20.59783 / JM
Betreft : Problematiek werkmaatschappijen in relatie tot NOW

Geachte heer Koolmees,

De Stichting van de Arbeid heeft in haar brief van 1 april jl. aangekondigd te inventariseren in hoeverre de *Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid* (NOW) voor alle sectoren toereikend is om het beoogde doel te halen.

Doel van de NOW is bedrijven en organisaties overeind te houden en werk en inkomen te beschermen. De Stichting van de Arbeid is het kabinet erkentelijk voor de voortvarendheid waarmee de NOW tot stand is gebracht en in werking is getreden. Niettemin is er een aantal witte vlekken waarvoor zij uw aandacht vraagt. Eerder heeft de Stichting gewezen op de positie van werknemers met onzekere contracten en een oproep gedaan om alles op alles te zetten om mensen met een flexibel contract in dienst te houden. Hiervoor zoeken sociale partners samen met u naar een oplossing want alle partijen zijn ervan doordrongen dat de noodzaak om dit vraagstuk constructief te benaderen urgent is.

Ook voor sectoren met een fluctuerende omzet vragen sociale partners uw aandacht. Het kabinet heeft in zijn brief van 7 april jl. aangegeven te werken aan een alternatieve oplossing hiervoor. Daarover gaan sociale partners graag spoedig met u in gesprek want de nood en de urgentie zijn hoog.

In deze brief wordt specifiek uw aandacht gevraagd voor werkbehoud op het niveau van werkmaatschappijen van midden- en grotere bedrijven waarvoor de NOW in de huidige opzet onvoldoende oplossing biedt. Het gaat om ondernemers in de bouw, maakindustrie, schoonmaak, installatiebranche, garagebedrijven, etc. die veel banen en inkomen aan mensen bieden.

In de NOW is opgenomen dat - indien sprake is van een samenstelling van meerdere rechtspersonen of natuurlijke personen zoals een concern - de omzetsdaling van de gehele

groep de basis is van de subsidie (artikel 6 Regeling NOW).

In grotere (mkb-)bedrijven zijn echter veelal wezenlijk verschillende activiteiten georganiseerd in verschillende werkmaatschappijen of business units binnen hetzelfde concern. Personeel is tussen die werkmaatschappijen vaak niet uitwisselbaar. Deze ondernemingen zijn actief in diverse sterk verschillende markten die elk op hun wijze worden geraakt. Denk bijvoorbeeld aan een maakbedrijf met vijf vestigingen, waarvan er één exclusief werkt voor bijvoorbeeld de auto-industrie die nu platligt. De verschillende werkmaatschappijen kunnen ook na elkaar in de tijd geraakt worden door de effecten van de COVID-19-bestrijding - dus sommige onderdelen die nu nog (goed) draaien kunnen straks met omzetverlies te maken krijgen.

In de praktijk zijn er vele situaties waarin de omzetsdaling voor het concern per saldo niet groter is dan 20% terwijl er wel een werkmaatschappij stilligt of met veel omzetverlies te maken heeft. Deze onderneming kan geen of zeer beperkt gebruik van de NOW maken. Hoewel de onderneming het uiterste doet om de werkgelegenheid zoveel mogelijk te behouden, kan de last van de inactieve medewerkers in de werkmaatschappij niet door de overige werkmaatschappijen gedragen blijven worden. Gevolg is dat voor de werknemers die bij deze werkmaatschappij werken ontslag aangevraagd zal worden of de vestiging/werkmaatschappij alsnog de deuren moet sluiten met alle (grote) gevolgen van dien voor de lokale economie en werkgelegenheid.

Bij twee vergelijkbare bedrijven waarbij de ene een zelfstandig bedrijf is en de ander onderdeel van een concern, kan het onderdeel van het concern geen gebruik maken van de NOW. Het zelfstandige bedrijf wel. Dit ongelijke speelveld veroorzaakt onnodige werkloosheid en zet werknemers die bij een middelgrote of grote onderneming werken op achterstand.

Doel van de NOW is ervoor te zorgen dat werkgevers in deze bijzondere tijden van acute en zware terugval in omzet zoveel mogelijk personeel in dienst kunnen houden. Het niveau waarop de omzetsdaling wordt bepaald, zou dan ook zoveel mogelijk moeten zijn gebaseerd op het verband tussen de omzet(daling) en de inzet van personeel. Dit kan samenkomen op het hoogste (concern)niveau, maar in de praktijk is er op het niveau van de werkmaatschappij een directe relatie tussen omzet en de inzet van werknemers.

Er bereiken de Stichting van de Arbeid zeer veel signalen dat zonder de mogelijkheid om op werkmaatschappij-niveau NOW aan te vragen, de getroffen werkmaatschappijen niet overeind gehouden kunnen worden en er veel werknemers met ontslag worden bedreigd. In dit kader vraagt de Stichting u overigens ook om de positie van de sociale werkbedrijven met hun specifieke groep kwetsbare werknemers in het vizier te houden.

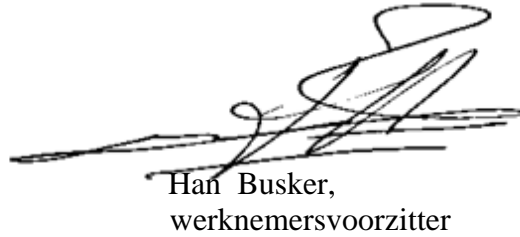
De Stichting van de Arbeid bepleit dan ook een uitbreiding van de regeling met de mogelijkheid om op werkmaatschappij-niveau aanspraak te maken op de NOW. Dat voorkomt dat werkmaatschappijen geen andere optie hebben dan collectief ontslag en afvloeiing van hun werknemers naar de WW. Daarmee wordt ook voorkomen dat werknemers van een werkmaatschappij en van een enkelvoudige onderneming verschillend worden behandeld

(WW versus loondoorbetaling op basis van de NOW). De Stichting realiseert zich dat een dergelijke uitbreiding van de regeling eisen stelt aan de controle op de uitvoering. Werkgevers en werknemers willen daarvoor ook hun verantwoordelijkheid nemen.

Hoogachtend,
STICHTING VAN DE ARBEID

Hans de Boer,
werkgeversvoorzitter

Han Busker,
werknemersvoorzitter